

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2024/588

zo 6. februára 2024

o žiadosti o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom „European Cannabis Initiative“ podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788

(Iba anglické znenie je autentické)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/788 zo 17. apríla 2019 o európskej iniciatíve občanov ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 6 ods. 2 a 3,

keďže:

- (1) Komisii bola 12. januára 2024 predložená žiadosť o registráciu európskej iniciatívy občanov s názvom „European Cannabis Initiative“ (Európska iniciatíva týkajúca sa konope).
- (2) Táto žiadosť nasleduje po žiadosti o registráciu európskej iniciatívy občanov s rovnakým názvom, ktorá bola predložená Komisii 6. novembra 2023.
- (3) Komisia listom zo 6. decembra 2023 [C(2023) 8548 final] v súlade s článkom 6 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2019/788 informovala skupinu organizátorov, že pokiaľ ide o žiadosť o registráciu predloženú 6. novembra 2023, požiadavky na registráciu stanovené v článku 6 ods. 3 prvom pododseku písm. a), d) a e) uvedeného nariadenia boli splnené a že článok 6 ods. 3 prvý pododsek písm. b) uvedeného nariadenia sa neuplatňuje. Komisia však takisto vysvetlila, že iniciatíva nespĺňa požiadavku uvedenú v článku 6 ods. 3 prvom pododseku písm. c) nariadenia (EÚ) 2019/788, pokiaľ ide o prvý a druhý zo štyroch uvedených cieľov. V rámci prvého cieľa sa od Komisie žiada, aby „vyzvala členské štáty, aby vo vzťahu ku konope presadzovali politiky zamerané na ľudské práva, ktoré vylučujú ukladanie trestných a správnych sankcií za používanie, držbu a pestovanie rastliny a jej derivátov u dospelých na osobné účely“. Zatiaľ čo článok 83 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) poskytuje právny základ na stanovenie minimálnych pravidiel týkajúcich sa vymedzenia trestných činov a sankcií v oblastiach obzvlášť závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom (vrátane nezákonného obchodovania s drogami), vylúčenie určitého konania z kriminalizácie presahuje stanovenie minimálnych pravidiel. V zmluvách sa nestanovuje ani primeraný právny základ na vylúčenie správnych sankcií za takéto konanie. Podobne ani druhý cieľ, v rámci ktorého sa od Komisie žiada, aby „nezasahovala do rozhodnutí členských štátov prijať právne predpisy upravujúce legálny trh používania konope dospelými osobami podľa ich vnútroštátnej situácie“, zjavne nepatrí do jej právomoci navrhovať právne predpisy, keďže tento cieľ by neprispieval k vytváraniu a fungovaniu vnútorného trhu, ako to vyžaduje článok 114 ZFEÚ. Pokiaľ ide o tretí a štvrtý cieľ, Komisia dospela k záveru, že tieto ciele nie sú zjavne mimo jej právomoci navrhnúť právny akt na účely vykonávania zmlúv.
- (4) Komisia preto podľa článku 6 ods. 4 prvého pododseku nariadenia (EÚ) 2019/788 informovala organizátorov, že iniciatívu môžu buď zmeniť s cieľom zohľadniť posúdenie Komisie, alebo môžu v súlade s článkom 6 ods. 4 druhým pododsekom nariadenia (EÚ) 2019/788 pôvodnú iniciatívu zachovať alebo vziať späť.
- (5) Skupina organizátorov 12. januára 2024 predložila pozmenenú iniciatívu.
- (6) Podľa organizátorov má táto zmenená iniciatíva trojaký cieľ. Po prvé, organizátori žiadajú Komisiu, aby zvolala zhromaždenie občanov z celej Európy, ktoré sa zameria na politiky týkajúce sa konope zo širšej perspektívy, konkrétne na: spoločný rozsah sankcií v celej EÚ; konzistentnosť politik členských štátov; príležitosť občanov EÚ diskutovať medzi sebou a s inštitúciami o tejto citlivej téme.“ Po druhé, organizátori vyzývajú Komisiu, aby „podporila prístup ku konope na liečebné použitie na základe vedeckých dôkazov a skúseností pacientov a umožnila pacientom prepravu konope a akýchkoľvek jeho derivátov predpísaných na terapeutické účely v celej

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj>.

EÚ, aby mohli v plnej miere využívať právo na zdravie“. Po tretie, organizátori žiadajú Komisiu, aby „pridelila potrebné zdroje na výskum konope, a to aj v bylinnej a tradičnej medicíne, na jeho terapeutické využitie a aby sa o ne podelila na medzinárodnej úrovni“.

- (7) Druhý a tretí cieľ sú rovnaké ako tretí a štvrtý cieľ iniciatívy predloženej 6. novembra 2023.
- (8) V prílohe k zmenenej iniciatíve sú uvedené ďalšie podrobnosti o predmete, cieľoch a súvislostiach iniciatívy. Vysvetľuje sa v nej, že Únia „postupne prijala spoločné pozície k inovatívnym prístupom k drogovým politikám zameraným na ľudské práva“ a že viaceré členské štáty „vykonali významné zmeny vo svojich vnútroštátnych politikách, ktoré sa zaoberajú nelekárskym a nevedeckým používaním konope“. Odkazuje na rámcové rozhodnutie Rady 2004/757/SVV⁽²⁾, ktoré „už nie je v súlade s najnovším vývojom v oblasti kontroly drog a neodráža medzinárodné a vnútroštátne odporúčania“, vrátane odporúčaní uvedených v správe vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre ľudské práva za rok 2023. V uvedenej prílohe sa spomína aj stratégia EÚ v oblasti drog a konštatuje sa, že „nedostatočný pokrok v obmedzovaní nedovolených omamných látok v celej Európe si vyžaduje radikálne prehodnotenie prístupu, ktorý desaťročia neznížil dopyt po drogách a ich ponuku“.
- (9) Pokiaľ ide o prvý cieľ zmenenej iniciatívy, Komisia chápe, že skupina organizátorov ju vyzýva, aby zvolala transeurópske zhromaždenie občanov alebo podobné fórum s cieľom diskutovať o politikách týkajúcich sa konope zo širšej perspektívy. Organizátori nežiadajú, aby Komisia predložila návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.
- (10) Článkom 11 ods. 4 Zmluvy o Európskej únii a článkom 1 nariadenia (EÚ) 2019/788 sa občanom Únie udeľuje právo vyzvať Komisiu, aby v rámci svojich právomocí predložila vhodný návrh vo veciach, o ktorých sa títo občania domnievajú, že na účely vykonávania zmlúv je potrebný právny akt Únie.
- (11) Podľa článku 6 ods. 3 prvého pododseku písm. c) nariadenia (EÚ) 2019/788 Komisia zaregistruje iniciatívu občanov, ak „žiadna časť iniciatívy nie je zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv“.
- (12) Pokiaľ ide o prvý cieľ zmenenej iniciatívy, Komisia dospela k záveru, že iniciatíva nespĺňa právnu požiadavku uvedenú v článku 6 ods. 3 prvom pododseku písm. c) nariadenia (EÚ) 2019/788, keďže Komisiu nevyzýva, aby predložila návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.
- (13) Pokiaľ ide o druhý cieľ zmenenej iniciatívy, článok 168 ods. 6 ZFEÚ by umožňoval Komisii navrhnúť odporúčanie Rady na účely stanovené v článku 168 ZFEÚ o verejnom zdraví. V takomto odporúčaní by sa členské štáty mohli vyzvať: a) „podporovať prístup ku konope na liečebné použitie na základe vedeckých dôkazov a skúseností pacientov“ a b) „umožniť pacientom prepravu konope a akýchkoľvek jeho derivátov predpísaných na terapeutické použitie v celej EÚ, aby mohli v plnej miere využívať právo na zdravie“, pokiaľ je rozsah pôsobnosti v oboch prípadoch obmedzený na zákonné použitie konope. Článok 168 ZFEÚ však neposkytuje právny základ pre opatrenia zahŕňajúce harmonizáciu právnych predpisov členských štátov v tejto oblasti.
- (14) Pokiaľ ide o tretí cieľ zmenenej iniciatívy, článok 173 ods. 3, článok 182 ods. 1, článok 183 a článok 188 druhý odsek ZFEÚ by v zásade umožnili Komisii navrhnúť právny akt Únie o pridelení zdrojov na výskum.
- (15) Z týchto dôvodov by sa navrhovaná iniciatíva občanov v súlade s článkom 6 ods. 4 tretím pododsekom písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/788 mala čiastočne zaregistrovať, pokiaľ ide o druhý a tretí cieľ, keďže len tie časti iniciatívy nie sú zjavne mimo rámca právomocí Komisie predložiť návrh právneho aktu Únie na účely vykonávania zmlúv.

⁽²⁾ Rámcové rozhodnutie Rady 2004/757/SVV z 25. októbra 2004, ktorým sa stanovujú minimálne ustanovenia o znakoch skutkových podstat trestných činov a trestov v oblasti nezákonného obchodu s drogami (Ú. v. EÚ L 335, 11.11.2004, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2004/757/oj).

- (16) Týmto záverom nie je dotknuté posúdenie toho, či by v tomto prípade boli splnené konkrétne hmotnoprávne podmienky, za ktorých Komisia môže konať, vrátane dodržania zásad proporcionality a subsidiarity a zlučiteľnosti so základnými právami.
- (17) Skupina organizátorov poskytla primerané dôkazy o tom, že splňa požiadavky stanovené v článku 5 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) 2019/788, a určila kontaktné osoby v súlade s článkom 5 ods. 3 prvým pododsekom uvedeného nariadenia.
- (18) Iniciatíva nepredstavuje zjavné zneužitie práva, nie je zjavne neopodstatnená ani šikanujúca, ani nie je zjavne v rozpore s hodnotami Únie uvedenými v článku 2 Zmluvy o Európskej únii či s právami zakotvenými v Charte základných práv Európskej únie.
- (19) Iniciatíva s názvom „European Cannabis Initiative“ by sa preto mala čiastočne zaregistrovať, pokiaľ ide o jej druhý a tretí cieľ. Vyhlásenia o podpore tejto iniciatívy sa teda môžu zbierať v rozsahu, v akom sa iniciatíva týka týchto dvoch cieľov.
- (20) Záver, že podmienky čiastočnej registrácie podľa článku 6 ods. 4 tretieho pododseku písm. b) nariadenia (EÚ) 2019/788 sú splnené, neznamená, že Komisia akýmkoľvek spôsobom potvrdzuje vecnú správnosť obsahu iniciatívy, za ktorú nesie výlučnú zodpovednosť skupina organizátorov iniciatívy. Obsah iniciatívy v podobe, v akej je zaregistrovaná, vyjadruje len názory skupiny organizátorov a v žiadnom prípade ho nemožno považovať za vyjadrenie názorov Komisie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Európska iniciatíva občanov s názvom „European Cannabis Initiative“ sa čiastočne registruje.
2. Vyhlásenia o podpore tejto iniciatívy sa môžu zbierať, pokiaľ ide o jej druhý a tretí cieľ, a to za predpokladu, že jej cieľom je, aby Komisia predložila návrhy právnych aktov Únie na účely vykonávania zmlúv, ktoré majú:
 - a) podporiť prístup ku konope na liečebné použitie na základe vedeckých dôkazov a skúseností pacientov a umožniť pacientom prepravu konope a akýchkoľvek jeho derivátov predpísaných na terapeutické použitie v celej Únii, aby mohli v plnej miere využívať právo na zdravie;
 - b) vyčleniť potrebné zdroje na výskum konope na terapeutické účely.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené skupine organizátorov iniciatívy občanov s názvom „European Cannabis Initiative“, ktorú ako kontaktné osoby zastupujú Francesca CAPUOZZO a Georg WURTH.

V Bruseli 6. februára 2024

Za Komisiu
Věra JOUROVÁ
podpredsedníčka